

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 4. Ne Prælati vices suas vel Ecclesias sub annuo censu concedant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

nem pretii simoniæ accepti; suntque infames, *can. simo. q. 3. Glos. in c. 1. De testibus in 6. in V. mendicantes*, infamia scilicet Juris, *can. Sand. xv. q. 3.* non tamen ipso facto, sed per sententiam Judicis, dummodò in ipsa sententia fuerit apposta hæc pœna, ut ex Abbate tradit Garz. *d. loco n. 6.*

15. Si quaratur, quæ sint pœnæ, quas Simonia inducit confidentialis. Dicendum, primò inferre excommunicationem utrique parti; à qua solus Pont. absolvere possit, præterquam in mortis articulo. Secundò, privationem beneficii, in quo commissa est Simonia, & reliquorum omnium. Tertiò, inhabilitatem ad idem beneficium, & ad cætera quæcunque; suntque hujusmodi beneficia, collata & accepta in confidentiam, reservata Sedi Apostolicæ. Navar. *in Manuali c. 23. n. 100.* Less. *d. cap. 15. Dubit. 26.* Ubi subjungit, privationem omnium beneficiorum & inhabilitatem ad omnia, incurri tribus casibus, primò, in Simonia confidentiæ; secundò, in electione simoniaca Papæ, Conc. Lateran. *sub Julio 11. Sess. 5.* tertiò, quando examinatores occasione examinis aliquid accipiunt, juxta decretum Conc. Trid. *Sess. 24. cap. 18.* Ad dens, in his tribus casibus usu videri receptum, ut non teneatur quis beneficia sua dimittere ante sententiam.

Quibus autem modis probari possit Simonia confidentialis, tradit Flamin. Paris. *Tract. de Confidentiali q. 64.* ubi docet, probari etiam solis præsumptionibus. Et quamquam Gutierrez *Can. q. lib. 2. c. 13. n. 78.* velit Bullas de confidentiis nihil prohibere, quod non antè prohibitionem fuerit, & solum disponere contra confidentiam beneficalem illicitam, quæ sit pretio, pacto, modo, conditione tacite vel expresse interveniente: tamen si verè examinentur integræ Constitutiones, inquit Zyp. *h. tit. sup. nu. 5.* non nihil novi juris inducere nemo non animadvertet.

Illud denique hic subiiciendum est, quòd licet Concilium Tridentinum veteri pro administratione rerum spiritualium apponi pacta & conditiones mercedum, non innovaverit tamen jus antiquum, quo licet elemosynæ vel sustentationis causa consuetum aliquid dari vel accipi. Zyp. *h. tit. n. 10.* ex Gutierrez, quem citat. Ubi subjungit, in officiis secularibus non verti Simoniam: in Brabantia tamen, datâ vel et-

iam mutua à pecuniâ, confetti officia non posse juxta tabulas legum Brab. Joannis Ducis, ac juramentum subsequentium Principum, quod an ministri, inquit, satis observent, ipsi viderint.

TITULUS IV.

Ne Prælati vices suas vel Ecclesias sub annuo censu concedant.

1. Ratio hujus prohibitionis.
2. Fructus beneficiorum alteri sub annua pensione cedis possunt.

POST generalem tractatum de Simonia sequuntur duo speciales casus, qui simoniaci habentur. Estque hic Tit. pars quædam Tit. superioris, ut constat quoque ex compilatione facta ab Alexandro III. in Conc. Lateranensi, in qua sic legitur: *De Simonia, & ne merces pro Ecclesia consecratione recipiatur, vel pro monachatione, vel pro Sacramento Ecclesie, vel pro licentia docendi nove Prælati vices suas ad causam terminandas vel regimen Ecclesiarum sub annuo pretio committunt.* Potestas enim jurisdictionis Ecclesie refertur etiam inter spiritualia, quæ sunt materia Simoniæ; ac proinde non licet Archiepiscopis, Episcopis, Decanis, Archidiaconis, aliisque Ecclesiarum Prælati, vices suas, id est, jurisdictionem vel Ecclesiam alteri sub annuo censu, sive annua pensione cedere.

1. Tum quia hæc Simoniæ species est, *c. 2. & 3. h. t.* tum quia gratis judicare debent, *can. N. n. sand. xiv. quæst. 5.* ac gratis beneficia Ecclesiastica conferre, *c. Non satis sup. De simonia.* Qui verò dederit pecuniam, ut spirituales jurisdictionem exerceat, officio suo privandus est, & sic conferens amplius conferre non potest, ac Canonicè puniri debet, *d. c. 1.*

2. Fructus tamen Ecclesiarum seu beneficiorum sub annuo censu concedi & locari possunt, *cap. 3. & ult. h. t.* cum obventiones ejusmodi
Mmm nullam

nullam rei spiritualis rationem habeant; idq; ad breve tempus dumtaxat: olim quidem ad septennium. *d. c. ult. h. e.* hodie vero ad triennium *Extravag. Ambitiosa de fructib. Eccles. non alienan.* Vide Concil. Trident. *Sess. 25 c. 11. de reformat. & Covar. lib. 2. var. resolut. cap. 6.*

TITULUS V.

De Magistris, & ne aliquid exigatur pro licentia docendi.

1. *Magistri qui hic dicantur.*
2. *Accipere pecuniam pro labore docendi non esse simoniam.*
3. *Ut nec pro ipsa arte, quam quis proficitur.*
4. *De magistro & Professore in qualibet Ecclesia constituendo.*
5. *Docentes & discipulos percipere fructus beneficiorum in absentia.*

Alter hic casus proponitur, in quo etiam Simonia vestigium reperitur, de Magistris scilicet, quatenus iis incumbit onus docendi, assignato ad hoc, loco salarii, beneficio aliquo, & de licentia docendi, quatenus haec ex jurisdictione vel officio aliquo spirituali procedit, cuius est usus quidam.

1. Omnia autem ea Magistri significatione qua sumitur pro eo, cui praecipua cura alicujus incumbit. *l. Cui praecipua 57. D. de verbor. significat.* quo pacto eum, qui militibus praest, Magistrum militem, *1010 Tit. Cod. De officio Magistrum milite.* & qui praest equitibus, Magistrum equitum vocamus, & sic de aliis, de quibus vide Gothof. *ad d. l. Cui praecipua:* Magistrum hic accipimus pro eo, qui literas docet seu quamlibet disciplinam proficitur, & Magister appellatur a Monendo vel monstrando *d. l. Cui praecipua* Eoque nomine sic accepto veniunt omnes, qui in aliqua scientia summum titulum seu gradum obtinent. Alioqui pressius loquendo solum illi veniunt, qui artium liberalium & sacrae Theologiae supremum gradum habent:

nam qui Medicinae aut Juris sive Canonici sive Caesarei summum gradum adepti sunt, Doctores appellantur, *juxta Gloss. in Clement. 1. in v. Deo. Exortatus h. tit.*

2. Tamen igitur Pont. hoc Tit. pro licentia docendi veteri pretii aliquod exigi vel promitti, ne sub obtentu quidem alicujus consuetudinis, adeo ut exactum restitui & promissam remitti, & praevicariatores legis privati officio beneficioque debeant, *c. 12. 3. nos tit.* tamen verius est, non tantum licere pro labore in tradendis disciplinis suscepto accipere pretium, verum etiam extra simoniam esse pecuniam accipere pro licentia docendi danda: quia licet haec sit usus seu actus jurisdictionis etiam spiritualis: tamen, quia non ut usus spiritualis, sed positivus: quandoquidem jurisdictio spiritualis ad multos actus politicos se extendat, ut quando crimina carcere aut pecuniaria poena puniuntur non videtur esse ulla Simonia.

3. Nec tantum magistris, non habentibus aliud, unde vivant, permittitur aliquid accipere pro laboribus suis, cum non teneantur suis militare stipendiis, *cap. Ecclesiastici xii. quasi 2. led.* & pro ipsa scientia & arte, quam profitentur: & quidem plus vel minus, pro scientiae & artis majori vel minori praestantia.

4. Statuit autem Eugenius in *can. de quibusdam xxxvii. Distinct. 37.* ut Episcopi Magistros & Doctores congruis locis constituent. Ut vero gratis erudiri juvenus valeat, statutum fuit in Concil. Lateran. 1. sub Alex. III. & altero sub Innoc. III. ut in singulis Cathedralibus Ecclesiis, & aliis, quarum sufficerent facultates, a Praelato cum Capitulo constitueretur Magister aliquis idoneus, qui Clericos illius Ecclesiae in Grammaticis instruat: in Metropoli autem etiam Theologus assumatur, qui sacram paginam doceat, & in his praesentem sacerdotes reliquosque informet, quae ad curam animarum & fidem Catholicam spectant: cuiuslibet Magistrorum assignatis unius praebendae proventibus; qui si non sufficiant, ut tunc Praelatus Theologo provideat ex redditibus suae Ecclesiae, Grammatico vero in alia Ecclesia suae civitatis seu diocesis *d. c. 4. hoc tit.*

5. Insuper statuit Honorius III. ut Praelati & Capitula Clericos, qui propter raritatem Magistrorum in loco beneficii sui dare operam studio